ජාතික චිත්‍ර කලාව ඉගැන්වීම

ඇස්. පී. චාල්ස්

අපේ සභ්‍යත්වය සංස්කෘතිය කියා පානා ජාතික කලා හා කලාශිල්ප පුනර්ජීවනයට අවශ්‍ය වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කිරීම පසෙක තබා අළුත් නිර්මාණයන් ඇතිකරන්නට ඒ මගින් චිත්‍රකලාව දියුණු කරන්නට උත්සාහ කිරීම කිසිසේත් සාර්ථක වන ක්‍රියා මාර්ගයක් නොවේ. දත් දෙයින් නොදත් දෙයට යනවා විනා නොදත් දෙයට එකවර බැසීම මහ අනතුරු සහිතයි. ඒ අනතුරට මුහුණ පා ගෙනයි අද අප සිටින්නේ. මේ කාරණය කලා කාරයාගේ මෙන්ම සාමාන්‍ය උගත් රට වැසියාගේත් විචාර බුද්ධියට ලක්විය යුතු වැදගත් කාරණයෙකි.

අද කලාත්මක වැඩකිරීමත්-කරවීමත් කලාව ඉගැන්වීමත් ඒ පිළිබඳ විශෙෂ පලපුරුද්දක් නැති-විශෙෂඥභාවයක් නැති නිකම්ම නිකන් කලා කාරයන් යයි කියාගන්නා කොටසකට බාරවෙලා තියෙනවා-බාර අරගෙන තියෙනවා. එහෙම වුනහම කලාව දියුණු වෙන්නෙත් නැහැ. කලාකාරයා දියුණු වෙන්නෙත් නැහැ.

''කලාව පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට එන රක්ෂාවක්. බාල කාලයේදීම එය ඉගෙණීම අරඹන්නෙ. කලා ශිල්ප දැක්වීමට කාලය පැමිණෙන විට ඔහු කලාව පිළිබඳ දැනුම් තේරුම් ඇති, විශාරදයෙක් බවට පැමිණි කෙනෙකුයි.'' කෝ අද එහෙම.

චිත්‍ර කලාව ඉගෙන ගන්න අද බොහෝ දෙනෙක් එන්නෙ ඉගෙන ගෙන උගන්වන්නයි. එහෙම ලෙහෙසියෙන් උගන්වන්න බැහැ. බොහොම දෙනෙක් කලාව ඉගැන්වීම ලෙහෙසි වැඩක් හැටියට හිතාගෙන ඉන්නව. ජ්‍යෙෂ්ඨ විභාගය පාස්කරල පිළිවනි පාසලක උගන්වන්න යන්න. ඒක කටින් කරණ වැඩක්. චිත්‍ර කලාව ඉගැන්වීම කටින් පමණක් කරණ වැඩක් නොවෙයි. එය පුහුණුවෙන්-පුරුදු වීමෙන්ම කරණ කළයුතු වැඩක්. ඉගෙන ගන්න අය හැමෝම උගන්වන්න සුදුස්සෝ නොවෙති. එවැනි විශෙෂත්වයක් කලා ශිල්පයන්හි ඇති බව සිහියේ තබා ගත යුතුයි. කලාව ඉගැන්වීමට වුවමනා නුවණත් පලපුරුද්දත් ලබාගත යුත්තේ අත සිත මෙහෙයා ක්‍රියා කිරීමෙනි. සමහරු එබඳු දේට මැලිවෙති. සමහරු සහජයෙන්ම එබඳු දේට නුසුදුස්සෝය.

අද පාසල්වල චිත්‍ර කලාව අතින් බොරු නිදහසක් ලමයින්ට දී තියෙනවා. ඒ නිදහස වැරැදි බව ජ්‍යෙෂ්ඨ පන්තියට පමණ ලමයා එන විට හොඳින් පෙනේ. චිත්‍ර කලාව පිළිබඳ හසරක් නොදත් ගුරුවරයකුට වුවත් උගන්වන්නට පුළුවන් තරම් පහත් තත්වයකට එය ගෙන තිබේ.

චිත්‍ර කාලාවේ දී වචන වලින් වටහල දෙන්න බැරි දේ ඇඳල දීමෙන්–පෙන්වීමෙන් ලමයාට වටහා දිය හැකියි. කුඩා ලමයින්ට යම්යම් දේ වචනයෙන් වටහල දෙනවයි කියන එක අපි පිළිගන්නෙ නැහැ. චිත්‍ර කලාවේ දී ඒක කරන්න පුළුවන් උගත් කලාකාරයකුට පමණයි.

කවර විධියේ කලාවක් උගෙන ගන්නා ආධුනිකයෙක් වුවත් ඔහුට ඒ පිළිබඳ මූලික දැනීමක් දියයුතුයි. ඒ මූලික දැනීම ජාතික ද විජාතික ද කියන එක චිත්‍රකලාවේ දී ආධුනිකයට තෝරල බේරල දෙන්න යන්න ඕනෑ නැහැ. ඔවුන් වැඩ කිරීමෙන් ඒවා තෝරා ගනීවි. එයට යොමු කිරීමයි ගුරුවරයා කළයුත්තේ. කවර ක්‍රමයෙන් හෝ ඔවුන්ට පින්සලත් සායමුත් පුරුදු කළයුතුයි. ආධුනික ශිල්පියාගේ ඥණය වර්ධනය වන හැටියට ඒ ඒ දේ ඉදිරිපත් කිරීම ගුරුවරයාට අයත් කාර්යය යි. හොඳට අතහුරු චිත්‍ර කාරයකු ගුරුවරයකු ලෙස පුහුණු කිරීමෙන්–ඒ ගුරුවරයාට ආධුනික ශිල්පියා බාරකිරීමෙන් කලාව ඉගැන්වීම පලවත් වෙනවා.

බොහෝ ගුරුවරුන් අවිචාරවත් ලෙස නිගමනයට බැස සිටිනවා ''ලමයින් ලවා කලාකෘති නිපැදවිය යුතු නැත. ගුරුවරයා ලමයාට කියා නොදිය යුතුය. ලමයින් ගේ සිතැහි ලෙස ලමයිනට ඉගෙන ගන්නට වැඩ කරන්නට ඉඩ දිය යුතුය.'' ආදී වශයෙන්, කලා ගුරුවරයා යටතේ බිහිවන උසස් කලාකාරයන් ගේ ගණනිනුයි ඉගැන්වීමේ සාර්ථකත්වය රඳාපවතින්නේ. එය එහෙම වුවත් ''ලමා අධ්‍යාපනයේ දී ලමුන් තනි තනිව හෝ සමූහ වශයෙන් හෝ ලබන මානසිකවූත් විනයානුකූලවූත් සංවර්ධනය''යි දියුණුව ලෙස ගණන් ගන්නේ.

මෙන්න මේ නිසා චිත්‍ර කලාව ඉගෙනීම සඳහා පාසලෙන් අස්වී අප කරා එන ශිෂ්‍යයන් ගෙන් බොහෝ දෙනා චිත්‍රයෙක ඇති රේඛා, වර්ණ, මෝස්තරය, ගැලැපීම, ප්‍රමාණය හා හැඩතල ගැන කිසි හැඟීමක් නැති අත වැරදි විධියට හුරුවූ කොටසක් වෙලා තියෙනවා.

උසස් ශිල්පියෙකුට–නැඟීගෙන එන ශිල්පියෙකුට තැන දෙන්න තියෙන ඊෂ්‍යාව නිසා ''නිර්මානාත්මක ලමා චිත්‍රය'' කියා එකක් ඉදිරිපත්කර ගෙන ලමයින් ගේ නිර්මාණ ශක්තිය මොට කරණව. ඔවුන් කලාවෙන් ඇට්ටකුනා කරණවා. හැම විටම මේ ඇත්තන් කොපි කිරීමක් ගැන කතා කරණවා. ඒක වැඩි වශයෙන් භාවිත වෙන්නෙ මේ ජාතික චිත්‍ර ගැන කියනවිටයි. කොපිකර ඉදිරිපත් කරණ හැමදෙයක්ම එක වගේ වෙනවලු. ඒක වෙන්න බොහොම අමාරුයි. ඡායාරූපයකින් වුවත් ඒක එහෙම නොවෙන බව ඒ පිළිබඳ උගතුන් දන්නවා.

සමහරුන් චිත්‍රයෙක අදහස් කොපි කරණවා. සමහරුන් පාට චිතරක් කොපි කරණවා. තවත් සමහරුන් එහි රේඛාවත් කොපි කරණවා. තවත් සමහරෙක් එහි වූ රිත්මය කොපි කරණව. මේවා අල්ලල–වෙන්කරල පෙන්වන්න තරමක් අමාරු වෙන්න පිළිවනි. චිත්‍රය චිතරක් නෙවෙයි අපේ වර්තමාන ජීවිතයම එක්තරා විධියක කොපි කිරීමක් වෙලා තියෙන්නෙ.

උසස් චිත්‍රයෙක අදහස් වටහා ගැනීමටත් රස විඳීමටත් දියුණු වූ රසිකත්වයක් අවශ්‍යයි. ඇත්තෙ හැටියට එවැනි රසිකත්වයක් ඇති කීදෙනෙක් අප අතර ඉන්නව ද? එහෙම වුනත් සාමාන්‍ය ජනතාවට පහසුවෙන් රසවිඳිය හැකි චිත්‍ර තියෙනවා අපේ රටේ. පෝයක් දවසකට විහාරයකට ගියහම පෙනේවි–පැහැදිලිවේවි. ජාතික මුහුණුවරක් එහි ඇති බව කවුරුත් පිළිගන්නවා. ''පොදු ජනයාගේ රුචියට අසුවන දේ උගත් ජනයා ගේ රුචියට අසුනොවීම නිසා අපේ ජාතික කලාව පහත් තත්වයට වැටී තියෙනවා.'' ජාතික කලාවක ඇති වෙනස උගතෙකුට වගේ ම සාමාන්‍ය කෙනකුටත් පෙනෙනවා.

චිත්‍රය කවර රටක වුවත් චිත්‍රයක්ම යි. චිත්‍ර ශිල්පියා ද ඔහුට අයත් කාර්යය වූ නිර්මාණය කරන්නේය. එහෙත් ඒ එක් එක් ශිල්පියාට වෙන්ව ගත් ඔහුගේ සම්ප්‍රදයයක් ඇතිවන්නා සේම එක් එක් රටට උරුම වූ ඒ රටෙහිම වටපිටාව හා සමාජය හා බැඳුණු සම්ප්‍රදයයක් ද වේ. අන්න එවැනි සම්ප්‍රදයකුයි අපේ පැරණි විහාර බිත්ති වල රැඳි ඇත්තේ.

හදිසියේ ඇතිවන ජනප්‍රිය බව නිසා ජාතික කලාවෙයි කියා නොයෙක් මාදිලියේ චිත්‍ර ඇතිවෙන්න පුළුවන්. ඒවා ටික කලකදී ජාතික කලාවෙන් තල්ලුවී යාවි අහකට. චිත්‍රයෙක ඉතිරි වියයුතු ජීවයක් තියෙනව. එබඳු ජීවයක් නැති–රසයක් නැති, පිදුරු ගොඩකට අපට කියල බලෙන් පුළුවන් ද ජාතික චිත්‍රයක් කියා කියවන්න. අපට එහෙම කියන්න බැහැ. එය පැරණි කෘතියක් වුවත් කමක් නැහැ. නවීන ආකෘතියක් වුවත් කමක් නැහැ. විඳිනිය අළුත් රසයක් එහි තියෙන්න ඕනෑ.

චිත්‍රයෙක රේඛා යෙදීම උගත් කමින් කරන්න ඕනෑ දෙයක්. ''ඩ්‍රෝයින්'' එකේ ඇති සියලු වැරදි රේඛාවෙන් මතු කර පෙන්වනවා. ''ඩ්‍රෝයින්'' එක දුර්වල වුනහම රේඛා

යොදන්නෙ නැහැ. හරියට එය කරන්න පුළුවන් එක්කෙනා හයවෙන්න ඕනෑ නැහැ රේඛා යොදන්න. රේඛා යොදපු හැම චිත්‍රයක් ම නිවැරැදිය කියල හිතන්න එපා. ඒක ජාතික චිත්‍රයක් කියා හිතන්නත් එපා.

රිදියගම මැණික් අප්පු සිත්තරාගෙ වැඩ තියෙනව කොළඹ කෞතුකාගාරයෙ. මේ මෑත කරපු වැඩ, බිතුසිතුවම් අංශයට ගියහම බලන්න පුළුවන්. ඒවගේ සියුම් වැඩ අන්න අහවල් රටේ උදවියට කරන්න පුළුවනි. කියන්න බලන්න නැත්නම් මෙන්න මෙහේ ඉන්න අසවල් අසවල් රටවලට ගිය ඒවායේ ඉගෙන ගත්ත අසවල් චිත්‍ර ශිල්පින්ට කරන්නට පිළිවනි. කියන්න බලන්න. ඕනෑ නම් චීනෙ ඉන්න පිළිවනි. නැත්නම් අපේ රටේ ඇත පිටිසරක ගම්මානයක ඉන්න සිත්තරකුට යි ඒ වගේ වැඩක් කරන්න පුළුවන්.

අපේ වැඩවල නොයෙක් සම්ප්‍රදයයන් නැතිලු. සිංහල චිත්‍රවලට කියන්නෙ ''සම්ප්‍රදයික චිත්‍ර'' කියල. කැමැති නැහැ ''ජාතික චිත්‍ර'' කියල කියන්න. තවත් සමහර දෙනෙක් ඉන්නවා ඒවාට කියන්නෙ ''සැරැසිලි චිත්‍ර'' කියල. මේ අයගෙන් වැඩි දෙනෙක් පිළිගන්නෙ, චිත්‍ර ශිල්පියෙක් හැටියට ගනන් ගන්නෙ එංගලන්තෙ ගිය අය විතරයි. මෙහේ මොන විධියේ දක්ෂකම් ඇත්තෙක් වුවත් ඔවුන් නෙවෙයි ගනන් ගන්නෙ. අපේ මොනතරම් සම්ප්‍රදයයන් තුබුනද කියල ඔය පොළොන්නරු චිත්‍රයන් විමසිල්ලෙන් බැලුවහම පේනවා. ''චිත්‍රයක ප්‍රධාන අංගය ඔය රේඛාව ම නොවෙයි ඒ රේඛාවෙන් පැන නඟින සම්ප්‍රදයයක් තියෙනව.'' අපේ බිතු සිතුවමකුයි පැරැණි චීන චිත්‍රයකුයි ගෙන බැලුවහම පෙනෙනවා.

දැන් සිරිතක්වෙලා තියෙනවා චිත්‍ර උගන්වන ගුරුවරයා ගැන සොයා බලන්නෙ නැහැ. පාසලක නම් කමක් නැහැ. ඕනෑම ගුරුවරයෙකුට උගන්වන්න පුළුවන් තරමේ පහත් තත්වයකට දැල තියෙනවා දැන් චිත්‍රකලාව ඉගැන්වීම. ඒ පිළිබඳ විශෙෂඥ භාවයක් ගුරුවරයාට ඕනෑ නැහැ. ඒක එහෙම වුනත් කලාවම උගන්වන තැන්වල ඒ පිළිබඳ පුහුණුවක් ඇති ගුරුවරුන් ම ඒ සඳහා සිටිය යුතුයි. චිත්‍ර අඳින්න පුළුවන් වුනු තරමින් ම චිත්‍ර උගන්වන්න බැහැ. චිත්‍ර කාරයන් ගැනම සැලැකීමෙන් චිත්‍රකලාව දියුණු කරන්නත් බැහැ. එය ක්‍රමවත් ඉගැන්වීමකින් ම කළයුතු දෙයක්.

අද අපේ රටේ චිත්‍ර කලාවේ උසස් ඉගෙනීම පවා ''නග්න රූප'' ඇඳීමට සීමාවී තියෙනවා. යුරෝපීය ශිල්පින් නග්නත්වය අලංකාරයක් ලෙස දුටහ. ඔවුන් ගේ චිත්‍ර කලාව ඉගැන්වීම පවා දියුණුවී ගියේ ඒ අනුවයි. උෂ්ණ දේශ ගුණයක් ඇති අපේ රටවල කවුරුනුත් දුහුල් වස්ත්‍රයන් අඳිනවා. විශෙෂයෙන් කාන්තාවන්. ඉන් ඇඟේ හැඩරුව හොඳින් පේනවා. චිත්‍රයකට අවශ්‍ය රේඛාවන්ගේ ලාලිත්‍යයක් මවා පෙන්වනවා. ''රේඛාවන් තුල ඇති ලාලිත්‍යය හා ප්‍රාණවත් භාවය උඩ ශිල්පියා ගේ කලා කෞශල්‍යය විදහා පෙන්වනවා.'' මිසර සිත්තම් වලට වඩා අපේ සිත්තම්හි වූ වෙනසත් ඒ ලාලිත්‍යය මැයි. කෙසේද ඒ අපට ලැබුනේ. රේඛාවන් ගේ ලාලිත්‍යය මවා පෙන්වන චිත්‍ර ශෛලියක් අපට තුබූ නිසා, බුදු දහමින් පෝෂණය ලැබූ අධ්‍යාත්මික සිතුවිලි සිත්තමට නැහීමට තරම් පුළුවන් කමක් කල්පනාකාරී ඥණයක් අපට තුබුනා. අන්න ඒ නිසා කාන්තාවක ගේ සෞන්දර්යය දැකීමට පෙරදිග ශිල්පියාට ඇය නග්න කරන්නට වුවමනා වූයේ නැහැ. බලන්න එද අපේ හැඳීමක උතුම් ගතිය.

අපරදිග වාසින් ඇසින් දකින දේ යතා තත්වයෙන් ද පෙරදිග වාසින් සංකල්පනයෙන් ද සිත්තමට නැඟුහ. පෙර දිග ශිල්පියා බලන්නේ ඇසින් පමණක් නොවේ. ඔහු සිතින් ද බලන්නෙකි. ''ඉංග්‍රීසි කාරයින් පැහැදිලිව ද ජර්මන් කාරයින් ටිකක් ගොරෝසුවට ද ඉතාලි ජාතිකයින් ආගමිකව ද සිත්තම් කලහ.'' එහෙත් මේ එකකට එකක් නෑ සබඳකම් ඇතිවයි කර ඇත්තේ. ''එක් එක් රටක් ඒ ඒ දේශින් ගේ අදහස් අනුව හැඩ ගැසෙන බැවින් එහි එකමුතු බවෙක් තිබිය හැකි නොවේ.'' මේ බව කලාව ඉගැන්වීමේ දී සිහිතබා ගත යුතුයි.

එක් එක් ජාතියට විශෙෂ වූ කලාවක් ඇති. එවැනි උසස් කලාවක් අපටත් තුබුනා. ඒ නිසයි පිටරටින් එන උගත් මිනිසුනට අපේ අනුරාධ පුරය, සීගිරිය, පොළොන්නරුව ආදී තැන් පෙන්වන්නට ලොකු උදවිය තේරුම් ඇතිව හෝ නැතිව හෝ කැඳවා ගෙන යන්නේ. අන්න ඒ පැරැණි කෘතීන් දැකලයි ඒ අය මේ ජනතාවට ප්‍රසංසා කරන්නේ. උසස් හැඳීමක් තුබූ බව කියන්නේ. එහි සිංහලයන්ට ම සීමාවූ විශෙෂ සම්ප්‍රදයයක් තියෙනවා. ඒ සම්ප්‍රදයය දියුණු කරගත්තොත් නරකද?

කලාව ඉගෙනීමත් ඉගැන්වීමත් අද පහත් තත්වයට වැටිල තියෙනවා. ස්ථිර අරමුණක් නැහැ. නොයෙක් සම්ප්‍රදයයන් ගෙන් ආධුනික චිත්‍ර ශිල්පින් වට කරගෙන. මේවාට ප්‍රතිකර්ම

වශයෙන් උගත් කලා කාරයන් කියන්නේ ''මේ රටේ කලාව සන්ධිස්ථානයකට පැමිණ තිබේ''ය කියායි. එසේ නම් නාම පුවරු බලා තමන්ට ඕනෑ පාරේ තමන් යන ගමන යන එකයි කලා කාරයාට ඇත්තේ. හැබැයි මේ ඇවිත් තියෙන හන්දියේ නාම පුවරු ආදියක් නැහැ. පාරේ යන අයගෙන් අහන්න ඕනෑ යන්න ඕනෑ පැත්ත. ඔන්න අද චිත්‍ර කලාව ඉගෙන ගත් ආධුනිකයාට වෙලා තියෙන දේ. කලාවට වෙලා තියෙන දේත් ඒකමයි.

මේ රටට මේ ජාතියට ආදරය ඇති උසස් උගත් පළපුරුදු ගුරුවරුන්ට ම කලාව ඉගැන්වීම බාර කළයුතු කාලය පැමිණ තිබේ. ඒක පාලක පක්ෂයට අයිති වැඩක්. ඒ පිළිබඳව කලාකාමීන් උනන්දු විය යුතුයි. අන්න එහෙම වුවොත් ආධුනිකයාට නියම මාර්ගය පෙන්විය හැකිය. කලාවේ සන්ධිස්ථාන ඔහුට හමුනොවේ. හමුවුවත් නියම මාර්ගය සොයා ගැනීම ඔහුට අපහසු නොවේ.

ජාතික කලාවක් ගැන සැලැකිලිමත් නොවී ජාත්‍යන්තර කලාවක් ගැන සැලැකිලිමත් වීම උගතුන් ගේ වැඩක්. උගතුන්තුල යමකින් ලබන ආශ්වාදයට වඩා ඒ පිළිබඳ මතයන් පලකිරීම සම්මත දහමෙකි. කලාකෘතියක ශ්‍රේෂ්ඨත්වයේ ආශ්වාදය ලබනුයේ කලා රසිකයා පමනි.

දැන් ප්‍රශ්නය වී ඇත්තේ ජාතික චිත්‍රකලාව වර්තමාන සමාජයට ප්‍රයෝජනවත් ලෙස දියුණු කිරීමයි. එය චිත්‍ර කලාව උගන්වන ගුරුවරුන්ට අයිති වැඩක්. මේ දියුණු කිරීමයයි තවත් සමහර දෙනෙකුන් කරන්නේ, කෙසේ හෝ එහි තත්වය වෙනස් කිරීමයි. හැඩය, පාට, පෙනුම වෙනස් කිරීමයි. වෙනස් කළයුතු වෙනස් වියයුතු දේ ඇති බව සැබැවි. එය කළ යුත්තේ එක්තරා රීතියකට අනුව උගත්කමිනි. පැරණි හැඩය වෙනස් කිරීමෙන්වත් එහි වර්ණ පරිපාටිය වෙනස් කිරීමවත් එයට නවජීවනයක් දුන්නා නොවේ. මේ ආධුනික ශිල්පීන් පරීක්ෂණය සඳහා යොදගන්නා උපකරණ කරගැනීම හැඳෙන පරම්පරාව නැතිකැරැ දැමීමකි. පරීක්ෂා කිරීමෙන් ලබාගත් අත්දැකීම් ම ලමයාට දිය යුතුයි.

නොයෙක් රටවල සම්ප්‍රදයයන් අප ඉගෙන ගන්නව වගේ ම අපේ රටේ සම්ප්‍රදයයන් ද කාලයක් ගත කරල ඉගෙන ගන්න ඕනෑ. අන්න එහෙම හැබෑ දැනීමක් නැතිව ගිය නිසා අපේ රටින් කලාව ඉගෙනීම සඳහා යුරෝපයට ගිය අය ඇවිත් අපේ රටේ යුරෝපීය කලාව ඉස්මතු කරන්න උත්සාහ ගන්නවා. ඉන්දියාවට ගිය අය ඇවිත් කෙළේ එක්කෝ බෙන්ගාලේ නැත්නම් බොම්බායේ ප්‍රදේශයේ කලා ක්‍රමයක් ඉස්මතුකලා පමණක් නොවෙ යි අපේ පාසල් දරුවනට උගන්වන්නටත් පටන්ගත්තා. ඔයින් මෙයින් සිදුවූයේ අපේ ම යයි කියාගත් සම්ප්‍රදයයන් මෙන් ම අපේ දේත් අප නොදැනුවත්වම වගේ අපෙන් තුරන්වී ගියා. ජාතික චිත්‍රයැයි-දේශීය චිත්‍ර යැයි අපේ රටේ විදේශීය චිත්‍ර බෝවී ගියා.

අපේ චිත්‍රවල ඇති සියත් බව කලා කාරයන් මෙන් ම කලාව නොකරන එහි රස විඳින එය ප්‍රයෝජනයට ගන්න සාමාන්‍ය ජනයාත් දැන සිටිය යුතුයි. එවිට යි ජාතික කලාවක් දියුණු වන්නේ. එහෙම දියුණුවක් ඇතිවුනොත් පමණමයි එය ඉගැන්වීමක් හැටියට ප්‍රචාරය වෙන්නේත්-දියුණු වෙන්නේත්.

අනෙක් රටවල කලාවේ දියුණුව ඇතිවුනේ කොහොම ද? අපේ රටේ දියුණුව ඇතිවුනේ කොහොම ද? කෙසේ ද කියා අප සොයා බලන්න ඕනෑ. එය හැමෝට ම කරන්න පිළිවන් වැඩක් නොවෙයි. දැනුම් තේරුම් ඇතිව කළයුතු වැඩක්. කලාව පිළිබඳ හුරුකමක් ඇති-පැසුණු බුද්ධියක් ඇති, මේ ජාතියට ආදරය ඇති, රටට ආදරය ඇති අයම කළයුතු දෙයක්.

ජාතික දෙයට ලැදිකම් දැක්වීම දැන් ''පැෂන්'' එකක් වෙලයි තියෙන්නෙ. ''පැෂන්'' කියන දේ වැඩිකල් අල්ලා සිටීමක් නැහැ. ඒවා ඉක්මනින් ම වෙනස් වෙනවා. කවුරු හරි ගැනු ලමයෙක් කොන්ඩෙ ටිකක් උස්කරල බැන්දොත් කීදෙනෙක් ඉන්නව ද ඒකට උදව් දෙන්න. ගොප්කොල සැරසිලි බලමු. ඒව අගනුවර මගුල් ගේ ඇතුලට ම ආව . මේවා පිටිසරට මහලොකු දේවල් නොවේ. අදත් වෙසක් දිනෙක පිටිසර ගම්මානයකට ගියොත් ගොප් පහන් ආදී දේ දැකිය හැකියි. ගොප්කොල මාල ඔටුනු කරාබු ආදිය පලඳින්නේ ගම්බද තොවිලයේ දී මිස මහුල් ගෙදර දී නොවේ. නමුත් නගරයේ පටන් ගත්තේ ඔයිට වඩා වෙනස් තේරුමකින්. මෙන්න මේ මැතදී ජාතික චිත්‍ර කලාවෙයි කියන අපේ ඇඳුම් ක්‍රමයටත් වූයේ ඔයටිකම යි.

පසුගිය කාලයේ කතෝලික චිත්‍රයන් ජාතික ඌරුව ගැන්වීමේ විශාල ප්‍රයත්නයක් තුබුනා. මුහුදු බඩ ප්‍රදේශයේ ජීවත්වන පින්වතුන් අවුරුදු හාරසියක් පමණ කාලයක් වෙනස් විධියක

ජීවිතයක් ගත කලේ. ඔවුන් ගේ ගතිපැවැතුම් සිරිත් විරිත් ආදියත් එහි මූලික අංගත් බොහෝ දුරට වෙනස්. ඉතින් ඔය ඇත්තන් ගෙන් බිහිවන ජාතික චිත්‍රකලාවක් නුවර දෙගල්දෙරුවෙ නැත්නම් ගම්පල ලංකාතිලකයේ විහාර චිත්‍රයක ඇඳුම් පැළඳුම්, හැඩරුවට, ගැලැපීමට සමාන නම් මම හිතන්නෙ නැහැ කතෝලික චිත්‍ර කලාවක් ඉන් හැදේය කියා.

කැළැණි විහාරයේ අඳින ලද යක්ෂ දමනය චිත්‍රයට දේව මැණියන් යකුන් එලවීමකුත්, ''අන්තිම භෝජන සංග්‍රහය'' දැක්වෙන චිත්‍රයට සිංහල මිනිසුන් යෙදීමෙන් වත් ජාතික කලාවක් බිහි නොවේ. මෙන්න මේ ඇත්තන්ට ජාතික කලාව ඉගැන්වීමත් බාරවෙලා තියෙනවා. කිසි හිරියක් කිතියක් නැතිව සිංහල චිත්‍ර කලාව කාබාසිනියා කරදනව. මිනිස් රූපයක අංගයන් හරි හැටියට අඳින්නට බැරිව කොහොමද ජාතික කලාවක් උගන්වන්නෙ. මේ උමතුවට පත් කලාකරුවනට විනයානුකූල පුහුණුවක් දිය යුතුය. එය ශිල්පීන් තනි තනි වශයෙන් කළයුතු කරන්නට සුදුසු කාර්යයක් නොවේ. එය කලායතනයකින් ම සිදු විය යුතු කාර්යයෙකි. පොදු වශයෙන් සම්මුතියකට එලඹ ඇති කරුණු පැහැදිලි කිරීමයි කළ යුත්තේ. වැඩි වශයෙන් තමන්ගේ අදහස් උදහස් නොවේ. මේ හැම දෙයක් ම ජාතිය සලකා, ජාතියේ ඉරිදි ගමන සලකා කළ යුතුයි. තමා ගේ ඇඳීම පිළිබඳ ශක්තිය මේ පැහැදිලි කිරීමට යෙදිය යුතුයි. පංච කල්‍යාණියො යි, අර කල්‍යාණියො යි, මේ කල්‍යාණියො යි ඇඳල උගත් කමක් නැති පහත් රසයෙන් සැනසෙන අය මුලාකිරීම සඳහා නාරී රූවලින් සිත්තම් පිරවීම අද ජාතික කලාවක් වෙලා තියෙනව.

එද සීගිරි සිත්තරා නාරී ලාලිත්‍යයට යටින් මිහිරක් ආශ්වාදයක් ලැබුව. ඒ කාමාතුර වූ ලිංගික ආශාවක් නොවේ. ආශාවෙන් එපිට ඇති ආශ්වාද යයි. කාන්තාවක ගේ ලාලිත්‍යයේ ඇති සුකොමල තාවයට තවත් මිහිර එකතු කළ ඔහු සෘංගාරයෙන් රසිකයා මුලාකලා. එහෙත් මේ කෘතින් ගේ හෙළුවට යටින් ඇත්තේ රසිකත්වය මිස ආශාව නොවේ. පැහැදීම සැනසීම මිස මුලාව නොවේ.

තොරන් හැදීමත්, තොරන් බැඳීමත් දහඅට රියන් පිළිම හැදීමත්, දහඅට රියන් පිළිම බැඳීමත්, මඟුල් පෝරු හැදීමත්, නාට්‍යයන් ගේ පසුබිම් සකස් කිරීම වත් කියන මේ එකක් වත් ජාතික කලාව ඉගැන්වීමට ගුරුවරයෙක් වීමට ඇති සුදුසු කම් නොවේ. මේ බොහෝ දෙනෙක් ඉබේ කලාකාරයො වුනා වගේ ඉබේ ම කලාව උගන්වන ගුරුනුත් වෙලා.

මෙන්න මේ අයගෙන් මේ නිදහස් කර ගත්තොත් චිත්‍ර කලාව ඉගැන්වීම සාර්ථක වේවි. අපේ වර්තමාන ජනතාව කලා කාරයාගෙන් ප්‍රයෝජන නොගන්නා කොටසක් වී සිටිනවා. රජයේ වියදමින් හා පුද්ගලික වියදමින් පිට රටවල ගොස් ඉගෙන කියාගත්ත කීර්තිය ලත් ඥණය ඇති ශිල්පීන් අප අතර ඉන්නවා. ඒ වගේ කිසි වැදගැම්මකට නැති අයත් ඉන්නවා. ප්‍රදර්ශනයකට චිත්‍රයක් ඇඳ ඉදිරිපත් කිරීමෙන් ඔවුන් සෑහීමකට පත්වී සිටිනවා. ඔවුන් ගෙන් ගත යුතු ප්‍රයෝජනය මහජනයා නොගනී. ප්‍රයෝජනය ගන්නා හැටි ඔවුන් නොදනී. මේ ශිල්පීන් මහජනයා අතරට කැඳවා ගත යුතුයි. ඒ වගේ ම කැළැණියේ චිත්‍ර ශිල්පී සොවලියස් මැන්දිස්, අයගම සිංගාර ගුරුන්නාන්සේ වැනි ජාතික චිත්‍ර කලාවේ ජීවයන් බඳු ගුරුන් ගේ සේවය මේ රටට ලැබෙන්නට සැලැස් විය යුතුය. ඔවුන් චිත්‍ර කර්මාන්ත කරණ හැටි මේ වර්තමාන චිත්‍ර ගුරුවරුන්ට දකින්නට සැලැස්සුවොත් ඔවුන් සමග අවුරුද්දක් හමාරක් වැඩ කරන්නට සැලැස්සුවොත් ජාතික චිත්‍ර කලාව ඉගැන්වීමේ බැරෑරුම් ප්‍රශ්නය ඉබේට ම විසඳේ.

කිසියම් පරමාර්ථයක් ඇතිව මෙතෙක් ඉගැන්නුවෙත් නැහැ. ඉගෙන ගත් අය කිසියම් පරමාර්ථයක් ඇතිව ඉගෙන ගත්තෙත් නැහැ. හැබැයි අවුරුදු පහ හයක් ඉගෙන ගෙන ඇට්ටකුනා උනහම රස්සාව සොයනවා. ජීවත්වෙන්න මහ හොයනව. හුහක් දේ මම නොකියා ඉතා කෙටියෙන් කියන්නම් වියයුතු පරමාර්ථය. ''මේ ශිල්පීන් ඉගෙන ගත්තට පස්සෙ මේකෙන් ම ජීවත්වෙන්න මාර්ගයක් තියෙන්න ඕනෑ.'' කලාව කියන එකට ඕනෑ තේරුමක් ඕනෑම කෙනෙකුට දෙන්න කිසිම තහනමක් නැහැ. එහෙම තේරුම් දෙනව නෙව. චිත්‍ර කලාව ඉගැන්වීම මේ තරම් පහත් තත්වයට වැටුනේ ඒ හින්දයි.

මේ රටේ දේශීය සිත්තරුන් පැරණි ක්‍රමය ඉගැන්වීම සඳහා උපයෝගි කැරැ ගැනීමට ඒ පැරණි සමාජය වත් කාලය වත් ඒ ඕනෑ එපා කමුත් නොවේ අද ඇත්තේ. ඉගැන්වීම සඳහා උපයෝගි කර ගත යුත්තේ දියුණු කල වර්තමාන ක්‍රමයයි. එය චිත්‍ර කලාවට පමණක් නොවේ, අනෙක් කවර කලාවකට වුවත් එය එසේමයි. දියුණු කලයුත්තේ අපේ සම්ප්‍රදය යි.

දැන් අපට පාට ජාති රාශියක් තියෙනවා කියා ඒවා එසේ ගැනීමත්, කැන්වස් රෙදි ඇන කියා ඒවා ම ගැනීම වත්, වතුර සායම් ගැන නොසලකා තෙල් සායම් ගැනීමත්, බිත්තියක එල්වා ගැනීමට ම පින්තූරයක් ඇඳීමමත් නොවේ අප කලයුත්තේ. මීට කලකට පෙර සුප්‍රසිද්ධ චිත්‍ර ශිල්පියෙකු වූ ජේ. ඩී. ඒ. පෙරේරා මහතාණන් කැළැණි විහාරයේ බිතුසිතුවම් අඳිනවා බලා සිට එන ගමනකදී කීවේ ''මේ අපිකරණ වැඩ. මහ බොරු වැඩ. අපිත් කරන්න ඕනෑ මෙන්න මේ වගේ වැඩ. විහාර චිත්‍ර අඳින්න ඕනෑ.'' පලපුරුද්දෙන් පැසුණු බුද්ධියෙන් කියූ ඒ කියමනෙන් පේනවා අපි චිත්‍ර කරන්න ඕනෑ පොදු ඔහජනයා සඳහා බව. අප උගන්වන්නත් ඕනෑ එය පලවත් වන ලෙස.

''මෙහේ දී අපි කියන හැටියට වැඩ කරන්න ඕනෑ චිත්‍ර ශිල්පීන් වෙලා මෙහෙන් ගියහම තමන්ට ඕනෑ සම්ප්‍රදයකට වැඩ කරනවා.'' මේ විධියට උපදෙස් ගුරුවරුන් වුනත් කවුරුන් වුනත් ආධුනික ශිල්පීන්ට දෙන එක වැරැදියි. උපකරණ පාවිච්චිය උගන්වනව වගේ ම නොයෙක් සම්ප්‍රදයයන් ද උගන්වන්න ඕනෑ එක්තරා කාලයක් පමණක්.

අපට පුරුදු වී ඇත්තේ චිත්‍රයෙක අඩංගු වී ඇත්තේ මොනවාද කියා දැන ගැනීම මිස ඒ දේවල් අඩංගු වූයේ කෙසේ ද කියා දැන ගැනීම නොවේ. අන්න ඒ නිසා චිත්‍රයෙහි ඒ දේවල් අඩංගු වූයේ කෙසේ ද කියා දැනැ ගැනීමට ආධුනික ශිල්පියා සූදනම් විය යුතුයි. රේඛාවන් අඳින්නේ කෙසේ ද? ඒවායේ හැඩ ඇති වන්නේ කෙසේ ද? වර්ණ එක්වී තිබෙන්නේ කෙසේ ද? යන මූලික කාරණා ගැන සොයා ඉගෙන ගන්න ඕනෑ. සමාන්‍ය අය චිත්‍රයක් බලන ආකාරයෙන් වෙනස් විය යුතුයි අප. චිත්‍ර ඉගෙනීමේ දී අප මුලින් ම අපත් අපේ විෂයට අයත් දේත් පිළිබඳ වත් කල්පනා කළ යුතුයි. අපේ වටපිටාව ගැන බැලිය යුත්තේ එයට පසුව යි.

චිත්‍රයෙක අඩංගු දේවල් ගැන කතා කරණ එක හරියට සිංදුවක වචන ගැන කතාකරන්නා වගෙයි. ඒක නොයෙක් විධියෙන් බොහෝ ම දෙනෙකුට කරන්න පිළිවන් වැඩක්. චිත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් අපේ අදහස් ප්‍රකාශ කරන්න ගියහම අර ඇත්තන්ට විතර අපට වචන නැතිවෙන්න පුළුවනි. ඒක හරියට සිංදුවේ තාලය ගැන යමක් කියන්න බැරුවා වගෙයි. තාලය ගැන යමක් වචනයෙන් ප්‍රකාශ කිරීම තරමක් අමාරුයි. එහෙත් තාලය නැතිව එය කවදාවත් සිංදුවක් නම් නොවේ. අන්න ඒ තත්වය චිත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් ඔබ පිළිගන්න කැමැති ද? බොහෝ දෙනෙක් ඉන්නව යම්දෙයක වුවමනාවට වැඩිය ශාස්ත්‍රීය අගයම් සොයන අය.

මූලික ඉගෙනීමෙන් පසු අපේ සම්ප්‍රදයය ගැන විශෙෂයෙන් උගන්වන්න පටන් ගන්න ඕනෑ. අන්න ඒ ඉගැන්වීමේ දී වෙනත් සම්ප්‍රදයයන් ගෙන් ගතයුතු දේ ආධුනිකයාට ලබා ගන්න ගුරුවරයා උදව් දෙන්න ඕනෑ. එහෙම ගත්ත බව ලමයාත් දැන සිටින්න ඕනෑ. ඒක කරණ හැටි ලමයාට තෝරල බේරල දෙන්න ඕනෑ. ඔන්න ඔය කාලෙදී මේ රටේ පැරැණි ශිල්පීන් ගැන කියල දෙන්න ඕනෑ. ඒ ඇත්තන්ගෙ වැඩ ගැන කියල දෙන්න ඕනෑ. අනෙක් වැඩවලින් ඒ වැඩ තෝරා බේරා ගන්න හැටි කියල දෙන්න ඕනෑ. ඒ විශෙෂ ලක්ෂණ ඔවුන්ට ම හඳුනා ගන්න මාර්ගය පාදල දෙන්න ඕනෑ.

උපකරණ පාවිච්චියත් ඇඳීම පිළිබඳ වත් සෑහෙන දැනීමක් ලබාදුන් පසු මැන යුගයේ බිතුසිතුවම් ඇඳීම පිළිබඳ ශිල්පියා යොදගත් සම්ප්‍රදය ගැන පැහැදිලි අවබෝධයක් ආධුනිකයාට ලබා දිය යුතුයි. ජාතික සම්ප්‍රදයයට ශිල්පියා හුරු කිරීමට ඇති පහසු මාර්ගය යි ඒ. ඒ මහට ගැනීමේ දී වර්ණ ගැලැපීම, රේඛා ගැලපීම ආදිය ඉගැන්වීම සඳහා විධි රාශියක් අපි සොයා ගෙන තියෙනවා. ඉගෙන ගන්න අයටත් උගන්වන අයටත් මේ වැදගත් අවස්ථාවක්.

බොහොම දෙනා පුවත් පත්වලින් පවා උද්ඝොෂණය කරණව අපේ සිංහල චිත්‍ර කලාවේ පිරිහී ගිය ගම්බද චිත්‍ර ශෛලියක් අල්ල ගෙන මේවා ජාතික චිත්‍ර කියා උගන්වන්නත් ඉරීන් අරගෙනය කියා. ඉගැන්වීම පිළිබඳ හරි අවබෝධයක් නැති ඉගැන්වීමය කියන්නේ චිත්‍ර ඇඳීම පමණක්ය කියා සිතාගෙන සිටින ඇත්තන් ගේ කීමකි ඒ. ''පැරැණි සිත්තරුන් ගෙන් ගත හැකි ඉමක් කොනක් නැති ගුරු හරුකම් ඇතත් වහල් වී ඔවුන් කොපි කිරීමෙන් පෞද්ගලිකත්වය හෝ පුද්ගලයා ගේ පෝෂණය හෝ ඇති නොවේ'' යයි දෙපැත්ත කැපෙන කියුම් කියන අය ඉන්නවා. අපේ ජාතික කලාව නහා සිටුවීමට මුක්කු ගහන්න ඕනෑය කියාත් මේ ඇත්තන් ප්‍රසිද්ධියේ කියනවා. මේ ශිල්පීන් ම මයිකල් ඇන්ජලෝ, ලියනාඩෝ ද වින්චි ආදීන් ගේ චිත්‍ර වෙනස් විධියකින් කොපි කරණවා. ජීව රූප ඇන්දවීමේ දී ''ආදර්ශය'' පවා තබන්නේ අර පරණ අපරදිග ශිල්පීන් ගේ චිත්‍රයන් කොපි කිරීමෙනු යි. චීනස් රූපය අන්දවනව මිසක් කෝ දෙරටුපාල නාරජ රුවක් අන්දවනවා. මේ රටේ සිංහල ලමයින් සීගිරි

චිත්‍ර කොපි කරණවාට-මෑත යුගයේ බිතුසිතුවම් අනුගමනය කරණවාට මේ ඇත්තන් ගේ විරුද්ධයක් තියෙනවා කලාව නැතිවෙලා යාවිය කියල. බටහිර හෝ වේවා නැගෙනහිර හෝ වේවා සෑම උසස් චිත්‍රයෙක ම ඇති චින්දනය එකක් බව උගත් චිත්‍රකාරයන් වගේ ම අපත් පිළිගන්නවා. ''ජාතික චිත්‍ර කලාවෙයි කියල එකක් නැහැ. කොහේද තියෙන්නේ. කියන්න බලන්න අන්න අහවලා ජාතික චිත්‍රයක් ඇන්ද කියා. පටු කල්පනාකාරයන්ගෙ වැඩ.'' කියා කොහොම හරි මේ ඇත්තන්ට ඕනෑ කරන්නෙ ජාතික කියන හැඟීම මර්ධනය කිරීමයි. මේ පහළ පන්තිවල ඉගෙන ගන්න ලමයින්ට කව්සිළුමිණ, අමාවතුර, බුත්සරණය වගේ උසස් පෙලේ සිංහල පොත් ගැන කියන්න වගේ වැඩක්. මේ දරුවන්ට සිංහල එපා වෙනවා වගේ, ජාතික චිත්‍ර කලාවත් එපා වේවි ආධුනිකයාට.

මේ උගත් ලොකු මිනිස්සු අපට ඕනෑ කරන්නේ කලාත්මක වැඩ ඔවුන් ලවා කරවා ගැනීමට නොවේ. ඔවුන්ගෙන් ගුණ දූනමිනි කම් බලාගැනීමටත් නොවේ. කලාව කරණ හැටි දූන ගැනීමටත් නොවේ. අපට ප්‍රසිද්ධිය ලබා ගැනීමට යි ඒ ඇත්තන් වුවමනා. ''මේ බොහෝ දෙනා ගේ රුචිය-රසවිඳීම බටහිර කලාවනට අනුව හැඩ ගැසී තියෙනවා. අන්න එහෙම නිසා ජාතික දෙයින් ඔවුන් ගේ සිතට රසයක් ඇතිකිරීම උගහට වෙලා තියෙනවා.''

මෙන්න මේ කාලයේ දී මෝස්තර ගැලැපීම වගේ ම අපේ පැරණි දේශීය මෝස්තර ලක්ෂණ ගැන අවබෝධයක්ද ඒවා අඳින්නට පිළිවන් කමක්ද ලබා දිය යුතුයි. අඒත් මෝස්තර නිර්මාණ පිළිබඳවත්-අඒත් චිත්‍ර නිර්මාණය පිළිබඳ වත් ප්‍රශ්නය තවත් ඉදිරියටය.

මෑත යුගයේ බිතුසිතුවම් පිටපත් කරන්නට සැලැස්වීම පාඩමක් වශයෙන් ගුරුවරයා යටතේ ම කළ යුතුයි. කවුරුන් කෙසේ කීවත් ඒ පැරණි ශිල්පින් ගේ වැඩ ඒ තත්වයේ සිට කිරීම දූනුම් තේරුම් ඇතිව කළයුතු වැඩක්. ආධුනිකයාට දක්ෂකම් ලබා ගැනීමට මහක් වෙනවා. අපි අඒත් ශිල්පින් ගේ වැඩ වගේ ම පැරණි ශිල්පින් ගේ වැඩ ගැන ඉගෙන ගන්න ඕනෑ.

මේ පිළිබඳ සෑහෙන දූනීමක් ලබාගත් ශිල්පියා ඊලහට පොලොන්නරු සමයේ සම්ප්‍රදයයන් ගැන ඉගෙන ගත යුතුයි. මේ කාලයේ දී චිත්‍ර වගේ ම මූර්ති කැටයම් ආදිය ගැන ද ඉගැන්විය යුතුයි. වර්ණ, රේඛා හා ගැලැපීම පිළිබඳ සිංහල ශිල්පියාට තුබූ දූනීම ඇඳීමෙන් පැහැදිලි කළයුතුයි.

ඊලහට ඉතා ප්‍රවේශමෙන් අනුරාධපුර සමයට නැත්නම් සීගිරි සමයේ චිත්‍රයන් ගැන ඉගෙනීමට බැසිය යුතුයි. සිංහල චිත්‍ර කලාවේ ඉතා දියුණු සමය ලෙස ගනන් ගන්නා සීගිරි චිත්‍ර ගණන ඉතා ස්වල්ප වුවත් එහි ඉතා විශාල ලෙස පැතිරි ගිය සම්ප්‍රදයය තේරුම් බේරුම් කැර ගැනීම පහසු කාර්යයක් නොවේ. චිත්‍ර උසස් යයි කියනවා විනා මෙතෙක් සීගිරි චිත්‍රයන් පිළිබඳ චිත්‍ර කලාකාරයනට ප්‍රයෝජනවත් වන ලෙස ඒ පිළිබඳ කිසියම් පිරියෙසුමක් නොකිරීම බලවත් පාඩුවෙකි. කවර පිළිසරණකින් ද ඉගැන්වීම දියුණු කරන්නේ. කලා කෘතියකින් යම්කිසි යුගයකට පැනීම රසයෙන් එපිටට පැනීමක් ලෙස බොහෝ දෙනා සලකනත් ඉගෙන ගන්නා කෙනෙකුට එය ඉතා වැදගත් ය.

මේ කාලය වන විට අපි කලායතනයක නම් ඉගෙන ගත්තේ අවුරුදු පහ හයක් පහුවෙලා ඔහු තවමත් චිත්‍ර ශිල්පියෙක් නොවේ. මෙතෙක් ඇන්ද චිත්‍ර කළ වැඩ ඔහු ඉගෙනීම සඳහා-දූනීම ලබා ගැනීම සඳහා කළ දේයි. දූන් සමාජයට එකතුවන ඔහු චිත්‍ර අඳින්නට පටන් ගනී, ඔහුට ඕනෑ හැටියට වැඩ කරන්නට කාල යයි. මහජනයාට ඕනෑ නම් ඔහු ජාතික කලාවක් කරාවි. නැත්නම් ඔහු කැමැති සම්ප්‍රදයයක් කරාවි. ඒත් නැත්නම් සම්ප්‍රදයයක් හද ගනිවි. වැඩිදෙනා ගේ සිත් ඒ අතට ගියොත් ශිල්පියාත් ඒ අතටම යාවි. හැදිව්ව, ඉගෙන ගත්ත, උගත් කමක් තියෙන ශිල්පියා නිතරම හරි අතට යන්නෙ.

ජාතික කලාවෙයි කිය කියා කැගැහුවට වැඩක් වෙන්නෙ නැහැ. චිත්‍ර ශිල්පින් වූ අපේ අදහස් නොයෙක් ලෙසින් වෙනස් වෙන්න පුළුවන්. අපේ රසය වෙනස් වෙන්න පුළුවන්. එක එක්කෙනා ගත් සම්ප්‍රදයය වෙනස් වෙන්න පුළුවන්. එහෙත් චිත්‍රයෙක ඇති ඇත්ත අප සියල්ලට ම සාධාරණ විය යුතුයි. සාධාරණ සිතකින් හා සාධාරණ ඇසකින් අප චිත්‍රය දෙස බැලිය යුතුයි.

අපේ බොහෝ දෙනෙක් අදහස් කරණව කලාවේ විප්ලවයක් ඇති කරන්න ඕනෑය කියා. එහෙම විප්ලවයක් ඇති කරන්න බැහැ. වෙනස් වීමක් ඇති වෙන්නට ඕනෑ. ඒ කරුණු යෙදෙන හැටියට ඉබේ වන දෙයක්. කලාව එකක්, විද්‍යාව එකක්. මේ දෙක එකක් නොවන

බව කවුරුත් දන්නවා. විද්‍යාව උගන්වන්න දරණ ප්‍රයත්නයෙන් අංසු මාත්‍රයක් කලාව උගන්වන්න යොදනවද? මම හිතන්නෙ නැහැ විද්‍යාවෙන් පමණක් මේ ඔක්කොම කරන්න පුළුවන් වේය කියල. විනයක් හැදීමක් ඕනෑ කරණවනම් කලාව ඉගැන්වීමත් සැලැකිලිමත්ව කරන්න ඕනෑ. එක කලායතනයකින් වත්, එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයෙන් චිත්‍ර පිටපත් ප්‍රදර්ශනය කිරීමෙන් වත්, කලා කාරයින් රට පැටවීමෙන් වත් කළ හැකි දෙයක් නොවේ. පොදු මහජනයා සඳහා සිත්තම් හදුන්වා දීමෙනුත් ඒවා අගය කිරීමට සැලැස්වීමෙනුත් කළ හැකි දෙයක්. කලායතන සාමාන්‍ය ජනතාවට වැඩක් වෙන ලෙස පවත්වා ගෙන යා යුතුයි. අර මුලින් කී අදහස් එවිට ඉබේට ම පල දයක වේ.

මේ රටේ ඉන්න ශිල්පින් ඕනෑ කමින් ම ජාතික වෙන්න ඕනෑ. අප කියන්නෙ නැහැ බලෙන් එයට වදින්නට යැ කියා. තමන් අගය කරණ විශෙෂ ශෛලියක් උපයෝගි කොට ගෙන හිතා මතා තෝරා ගෙන සිත්තම් කරන්නෙක් විය යුතුයි. එවිටයි ඔහුගෙන් සේවයක් මේ ජනතාවට සිදුවන්නේ.

''ස්වකීය නිර්මාණ ශක්තියෙන් ඔපකොට උගත් සමාජයේ කොයිකාටත් එකසේ රස විඳිය හැකි කලා සම්ප්‍රදයක්'' බිහි කිරීමට අප හැම දෙනාම උත්සාහ වත් විය යුතුයි. එය අළුතෙන් කළයුතු කාර්යයක් නොවේ. අප විසින් ම නොසලකා හැරුතිබෙන-ඇත පිටිසර මුල්ලකට තල්ලුකර තිබෙන සිත්තරුන් ගේ ඇදුම් ක්‍රමය වැඩට ගැනීම යි ඇත්තේ. දැන් එයට කාලය පැමිණ තිබේ.